

deals are written in English. Therefore, there appeared necessity in precise translation of economic texts from English into the language of translation and vice versa. What is more, in their striving to arrange mutual work economists gather in international teams. The sphere of interest can be very wide: from finance and credits to industry and production, from small private enterprises to big governmental institutions. The article deals with some peculiarities of translation of economic texts and analysis the way of conveying names of organizations while translating.

Keywords: *translation, economic texts, names of organizations, conveying.*

УДК 341.1
DOI: 10.31733/2078-3566-2022-3-112-117

**Марина
САЕНКО[©]**
кандидат
юридичних наук,
доцент

**Ангеліна
ЦОЙ[©]**
слухач
магістратури

*(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)*

УКРАЇНА – ДЕРЖАВА-КАНДИДАТ НА ВСТУП ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ГАРАНТІЙ БЕЗПЕКИ, ПОЛІТИЧНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ВІДБУДОВИ КРАЇНИ

Європейська інтеграція і членство в Європейському Союзі є стратегічною метою України і найкращим способом реалізації національних інтересів, побудови економічно розвинутої і демократичної держави, зміцнення позицій у світовій системі міжнародних відносин. Але сьогодні вступ до ЄС для України означає набагато більше – перемога у війні.

З огляду на політичну ситуацію, що склалася в Україні через воєнну агресію російської федерації, було виконано дослідження щодо економічних та політичних наслідків вступу України до Європейського Союзу.

Сьогодні чи не найбільш важливим питанням для українців постає проблема вступу нашої держави до ЄС. З 2014 року напрям української політики був спрямований до приєднання до європейського альянсу, але, на жаль, результати проведених дій складно назвати позитивними. Після початку відкритої війни російської федерації проти нашої країни процес вступу помітно зрушив з місця. Тож 28 лютого 2022 року була подана заявка, а вже 1 березня 2022 року Європарламент підтримав резолюцію про надання Україні статусу країни-кандидата на вступ до ЄС. Сьогодні низка глав європейських країн підтримують Україну в її політиці інтеграції.

Ключові слова: Європейський Союз, законодавство України, інтеграція, практика Європейського Союзу, Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод, проблеми, перспективи.

Постановка проблеми. В умовах сучасності відповідний соціально-економічний розвиток самої держави певним чином вимагає орієнтування економічної політики та законодавства загалом на безпосереднє скорочення наявного розриву між Україною та більш розвиненими країнами всього світу. Створюючи національну правову систему відповідно до європейських норм та їх певних приписів, необхідним є проведення процесу адаптації вже наявних нормативно-правових актів одночасно з ухваленням нових, які узгоджені із практикою Європейського Союзу. Однак треба зазначити той факт, що під час адаптації законодавства України до права

© М. Саенко, 2022
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1768-2143>
MarinaSaen@i.ua

© А. Цой, 2022
k_tidp@dduvs.in.ua

Європейського Союзу відіграють не малу роль актуальні проблеми, які певним чином уповільнюють цей процес.

З одного боку, є велика кількість позитивних моментів, яких може очікувати Україна під час удосконалення свого законодавства за допомогою практики Європейського Союзу, а з іншого – може бути вірогідністю того, що це тільки зашкодить нашій незалежній країні. Сучасні відносини України та Європейського Союзу відповідним чином характеризуються негативним, тобто критичним станом, адже ЄС перебуває зараз в хиткому становищі через внутрішні економічні проблеми країн її членів, які безпосередньо і підривають усю стабільність всього об'єднання.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Дослідженням питання вступу України в Європейський Союз займалось багато авторів правової доктрини, а саме: М. Горинь, О. Ковальова, П. Рудяков, О. Храбрий, К. Литовська, Г. Калюжний, О. Медведчук, О. Кацуба, Д. Денисенко та інші. Однак треба зазначити той факт, що єдиної думки щодо цього питання немає, і тому на сьогодні воно залишається актуальним та обговорюваним.

Мета цієї статті полягає в з'ясуванні доктринальних основ і підходів щодо перспектив інтеграції України до Європейського Союзу, а також опрацюванні проблем, з якими може стикнутися Україна на своєму шляху, визначені безпосередніми способами та засобами, які могли би допомогти в подоланні визначених проблем та напрацюванні відповідних рекомендацій.

Виклад основного матеріалу. Проблеми адаптації чинного законодавства нашої країни з відповідним урахуванням досвіду в правових системах останнім часом відіграють не малу роль у безпосередньому досягненні відповідності українського законодавства до європейського права. Це, зі свого боку, вимагає певної злагодженості співпраці всіх гілок влади, які функціонують в Україні, бо відповідний процес адаптації українського законодавства до права Європейського Союзу певним чином охоплює дуже велике коло питань, що пов'язані як із правовою системою функціонування державної влади в Україні, так і з правовою основою прав, свобод та законних інтересів людини, громадянина.

У безпосередньому створенні деяких нормативно-правових актів в нашій незалежній країні не малу роль відіграли і ті, що функціонують в чинному законодавстві Європейського Союзу. Прикладом цього можемо виокремити Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, яка певним чином слугувала підґрунтям для створення Основного закону нашої держави – Конституції [1].

Варто зазначити той факт, що на український суд відповідним чином покладається обов'язок щодо застосування та урахування вищезазначеної Конвенції та практики Європейського Суду з прав людини під час безпосереднього розгляду справ. Під час здійснення аналізу правової доктрини було виділено декілька правників, які виокремлюють те, що останні мають обов'язково застосовуватися лише за наявності певних умов, а саме:

- за відповідної наявності в українському суспільстві певних правових «прогалин» щодо прав людини та основоположних свобод, які водночас певним чином визначені в Конвенції та протоколах до неї;

- щодо кращого розуміння тих положень українського законодавства, до яких відповідним чином були внесені зміни чи доповнення на безпосередній підставі певних рішень ЄСПЛ;

- для безпосередньої реалізації на практиці таких основних принципів Конвенції, які чітко не визначаються в чинних нормативно-правових актах нашої країни та потребують відповідного дослідження [2].

На нашу думку, дані умови є повністю обґрунтованими та доцільними, адже наші українські судді не зобов'язані постійно керуватися практикою європейського права, бо Україна поки що не входить до числа членів Європейського Союзу.

Саме для України європейська інтеграція – це гарантії надання допомоги у війні з російською федерацією, відповідний шлях віdbудови та, головне, модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій, а також новітніх технологій. Не мале значення також має створення нових робочих місць, що в подальшому підвищує рівень конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника та забезпечує безпосередній вихід на світові ринки, насамперед на ринок Європейського Союзу. Це дозволить насамперед позбутись монополій, що

відповідним чином підвищить економічний розвиток нашої держави. Щодо відповідного ключового елементу успішної та ефективної євроінтеграції України, є саме досягнення певного рівня узгодженості безпосереднього українського законодавства із правовими нормами та приписами Європейського Союзу.

Насамперед потрібно зазначити той факт, що відповідне зближення України із сучасною європейською системою права безпосереднім чином зможе забезпечити розвиток політичної, соціальної, підприємницької та культурної активності всіх громадян нашої країни, а також удосконалити економічний розвиток держави в межах Євросоюзу, що в подальшому сприятиме поступовому зростанню добробуту громадян, а також створить необхідні та можливі передумови для отримання Україною статусу асоційованого члена Європейського Союзу.

За результатами відповідного аналізу соцопитувань, які проводилися нещодавно в Україні, можемо зазначити: українці вважають, що найбільше приєднанню країни до Європейського Союзу заважає: корупція, а також повільний темп реформ; недостатній економічний розвиток України; низький рівень життя населення; позиції деяких західних держав-членів, які не прагнуть бачити Україну членом ЄС. Також основною проблемою в Україні, що певним чином перешкоджає її членству в ЄС, є актуальні питанні, які пов'язані з демократією та правами людини в нашій державі [3].

У Конституції України, а саме в розділі II чітко визначаються права, свободи та обов'язки людини і громадянина, а стаття 3 висвітлює, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. На сьогодні висвітлюється проблема, яка пов'язана з невиконанням або не повним виконанням рішень Європейського Суду з прав людини стосовно України. Все частіше в нашій країні порушуються основоположні права та свободи осіб, адже правоохоронні органи безпідставно обмежують їх законні права та інтереси. Зазначимо, що хоч і з кожним роком таких порушень відбувається все менше, але вони все ж таки наявні і потребують значної уваги з боку держави.

Основними негативними наслідками, які можуть настати після приєднання України до ЄС, на думку українського народу до початку війни на території України становила: еміграція українців за кордон, погіршення відносин із росією. Також відповідним чином був наявний страх стосовно підвищення рівня безробіття та втрати російських ринків. Сьогодні ця проблема втратила свою актуальність.

Також щодо інших недоліків, які можуть настигнути Україну після безпосереднього вступу до Європейського Союзу: 1) політичні недоліки – часткова втрата суверенітету, невизначеність стратегій розвитку Європейського Союзу, погіршення відносин з деякими країнами; 2) економічні недоліки – втрата конкурентоспроможності певних галузей, складність переходу на європейський рівень цін, квотування певних видів товарів; 3) соціальні недоліки – безпосереднє ускладнення візового режиму із східними сусідами.

Стосовно загроз, можемо зазначити той факт, що до них можна віднести: 1) небезпечність втягнення України в конфлікт цивілізацій; 2) можливе переміщення до України шкідливих виробництв; 3) використання України як сировинного придатку та як дешевої робочої сили; 4) поглиблення демографічного спаду, а також безпосередня незаконна міграція та відплив кадрів [4].

Щодо політичних переваг відповідної інтеграції України в ЄС, які пов'язані зі створенням надійних та ефективних механізмів політичної стабільності, демократії та безпеки, можемо зазначити той факт, що безпосереднє зближення з Європейським Союзом є певною гарантією, а виконання його вимог безпосереднім інструментом розбудови демократичних інституцій в нашій державі. Крім того, треба зазначити, що членство у ЄС певним чином відкриє шлях до колективних структур спільної безпеки Євросоюзу, а також безпосередньо забезпечить ефективну та необхідну координацію дій з європейськими державами у відповідній сфері контролю за експортом та нерозповсюдженням зброї масового знищення, а також дасть змогу активізувати співробітництво в боротьбі з тероризмом, організованою злочинністю та іншими проявами злочинної діяльності. Ця перевага є дуже важливою для України, адже ефективно наблизить перемогу у війні з російською федерацією.

Отже, до позитивних наслідків вступу України в Європейський Союз, певним чином можна віднести:

відповідну участі в європейській колективній безпеці та гарантування за її

допомогою територіальної недоторканності України (тобто безпосередні політичні вигоди);

щодо економічних – макроекономічну стабільність, тобто виникають нові ринки збуту для українських товарів та додаткові інвестиції саме в українську економіку;

ефективний захист прав людини в інституціях Європейського Союзу, тобто відкриття кордонів для вільного пересування населення та розширення відповідних можливостей для освіти, роботи та відпочинку, забезпечення високого рівня життя населення (соціальні вигоди);

безпосередній широкий доступ до інформаційного потенціалу Європейського Союзу – культурні вигоди [8].

Вищезазначені вигоди є дуже необхідними для нашого суспільства та держави загалом, бо, на жаль, в умовах сучасності відповідні проблеми цілком гальмують нормальне функціонування всього населення України.

Також треба зазначити, що Європейський Союз та Україна почали переговори щодо Угоди про асоціацію у 2007 році, а у 2008 році – щодо відповідної поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ЗВТ) як невід'ємної складової частини цієї угоди. Багато років плідної роботи дали змогу Верховній Раді України та Європейському парламенту 16 вересня 2014 року ратифікувати Угоду про асоціацію між ЄС та Україною, що відповідним чином дало змогу розпочати тимчасове застосування безпосередніх положень Угоди про асоціацію з 1 листопада 2014 року [5].

Відповідна адаптація національного законодавства до європейських стандартів безпосередньо проводиться для: відповідного забезпечення відповідності законодавства України зобов'язанням, які певним чином випливають із міжнародних договорів, що безпосередньо стосуються співробітництва України з Європейським Союзом; безпосереднього розвитку національного законодавства у напрямі його відповідного зближення із законодавством Європейського Союзу та певним чином забезпечення високого рівня підготовки в Україні проектів та актів законодавства; також створення правової бази для безпосередньої інтеграції України до Європейського Союзу [6].

На сьогодні основними напрямами співробітництва між Україною (хоч вона ще не є членом ЄС) та Європейським Союзом є енергетика, інвестиції, а також торгівля. Відповідне співробітництво можна розглядати як безпосередню допомогу нашій країні, яка стосується надзвичайно широкого кола сфер, а саме: макрофінансової стабільності, державного управління, розвитку громадянського суспільства, економіки, енергетики, захисту довкілля, регіонального розвитку, освіти та багато іншого.

З вищезазначеного переліку відповідних переваг та недоліків, які можуть очікувати Україну після приєднання до членства Європейського Союзу, можемо зазначити те, що безпосереднє управління економічною, політичною, соціальною та культурною сферами самого суспільства загалом певним чином відповідають загальнозвизнаним та загальноприйнятим демократичним, правовим та науковим критеріям. Відповідні цілі Європейського Союзу, як і України, безпосереднім чином перебувають в одній площині та взаємодоповнюються, отже, в деяких сенсах Україні є вигідним приєднання до Європейського Союзу [7].

Але треба пам'ятати і те, що, на думку В. Левицької та О. Смагло, європінтеграція має як і плюси, так і мінуси, які певним чином пов'язані з безпосереднім процесом становлення самої структури Європейського Союзу і її відповідної стратегії розвитку. Саме у зв'язку з цим Україна повинна бути дуже уважною перед приєднанням до ЄС, бо треба акцентувати не тільки на позитивні моменти її подальшого вступу, й одразу виробити певну стратегію та лінію поведінки щодо запобігання переправлення на територію нашої незалежної країни зазначених вище небезпек та загроз [8].

Висновки. Ставлення науковців до вступу України до ЄС є неоднозначним, але сьогодні це найголовніша мета нашої держави, як гарант безпеки та військової допомоги. Підсумовуючи, необхідно зазначити, що відповідна адаптація українського законодавства до законодавства Європейського Союзу має велике значення для підвищення ефективності функціонування державної влади та суспільства України загалом. Щодо безпосереднього вступу та прийняття членства Європейського Союзу, то можемо зазначити той факт, що Україна ще не готова до цієї дії, адже наявні актуальні проблеми саме в державі, які потребують негайного вирішення. На нашу думку,

необхідним є удосконалення наявних нормативно-правових актів та законів України, а також запровадження певних заходів та способів, які б унеможливлювали порушення чи незаконне обмеження прав, свобод та законних інтересів будь-якої людини та громадянина.

Зробивши відповідний аналіз перспектив та недоліків інтеграції України до Європейського Союзу, можна зазначити те, що переваги в цьому випадку мають дуже вагоме значення для подальшого, більш ефективного функціонування законодавства нашої країни.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р., зі змінами внес. Протоколом № 1. *Офіційний вісник України*. 2006. № 32. Ст. 2371.
3. Про виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>.
4. Полторацька О. Т., Кириченко А. І. Стратегічний вектор розвитку зовнішньоекономічних відносин України з Європейським Союзом. *Економічний простір*. 2016. № 107. С. 48–59.
5. Українформ щодо приєднання України до Європейського Союзу. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/1971890-ukrainci-rozpovili-pro-perevagi-ta-nedoliki-evrointegracii-doslidzenna.html>.
6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 30.11.2015. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
7. Концепція адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : постанова Кабінету Міністрів України від 16.08.1999 №1496. *Офіційний вісник України*. 1999. № 33. 168 с.
8. Левицька В. В., Смагло О. В. Інтеграція України до ЄС: проблеми та перспективи. *Науково-популярний правничий журнал*. 2015.

Надійшла до редакції 15.06.2022

References

1. Konstytutsiia Ukrayny [Constitution of Ukraine] vid 28 chervnia 1996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. [in Ukr.].
2. Konventsiiia pro zakhyt prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod vid 4 lystopada 1950 r., zi zminamy vnes. Protokolom № 1 [The Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of November 4, 1950, as amended. Protocol No. 1]. *Ofitsiiniyi visnyk Ukrainy*. 2006. № 32. Art. 2371. [in Ukr.].
3. Pro vykonannia rishen i zastosuvannia praktyky Yevropeiskoho sudu z praw liudyny [On the execution of decisions and application of the practice of the European Court of Human Rights] : Zakon Ukrayny vid 23.02.2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. [in Ukr.].
4. Poltoratska, O. T., Kyrychenko, A. I. (2016) Stratehichnyi vektor rozvytku zovnishnoekonomichnykh vidnosyn Ukrayny z Yevropeiskym Soiuzem [A strategic vector for the development of Ukraine's foreign economic relations with the European Union]. *Ekonomicznyi prostir*. № 107, art. 48–59.
5. Ukrinform shchodo pryiednannia Ukrayny do Yevropeiskoho Soiuzu [Ukrinform on Ukraine's accession to the European Union]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/1971890-ukrainci-rozpovili-pro-perevagi-ta-nedoliki-evrointegracii-doslidzenna.html>.
6. Uhoda pro asotsiatsiyu mizh Ukrayinoyu, z odniyeyi storony, ta Yevropeys'kym Soyuzom, Yevropeys'kym spivtovarystvom z atomnoyi enerhiyi i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoyi storony vid 30.11.2015 [Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their member states, on the other hand, dated November 30, 2015]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
7. Kontseptsiia adaptatsii zakonodavstva Ukrayny do zakonodavstva Yevropeiskoho Soiuzu [The concept of adapting the legislation of Ukraine to the legislation of the European Union] : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayny № 1496 : pryniata 16.08.1999. *Ofitsiiniyi visnyk Ukrainy*. 1999. № 33. 168 p.
8. Levytska, V. V., Smaglo, O. V. (2015) Intehratsiia Ukrayny do YeS: problemy ta perspektyvy [Integration of Ukraine into the EU: problems and prospects]. *Naukovo-populiarnyi pravnychyi zhurnal*.

ABSTRACT

Maryna Saienko, Anhelina Tsoi. Ukraine is a candidate state for access to the European Union: guarantees of security, political and economic development of the country. The article concerns the clarification of doctrinal bases and approaches regarding the prospects of Ukraine's

integration into the European Union, as well as the elaboration of problems that Ukraine may face on its way, the determination of direct ways and means that could help in overcoming the identified problems and the development of relevant recommendations. European integration and membership in the European Union is a strategic goal of Ukraine and the best way to realize national interests, build an economically developed and democratic state, strengthen its position in the world system of international relations.

But today joining the EU means much more for Ukraine – winning the war.

Given the political situation in Ukraine that connection with the military aggression by the Russian Federation, I conducted a study on the economic and political consequences of Ukraine's accession to the European Union.

Today, the most important issue for Ukrainians is the problem of our country's accession to the EU. Since 2014, the vector of Ukrainian politics has been aimed at joining the European Alliance, but, unfortunately, the results of these actions can hardly be called positive. After the beginning of the open war of the Russian Federation against our country, the accession process markedly shifted. Thus, on February 28, 2022, an application was submitted, and on March 1, 2022, the European Parliament supported a resolution granting Ukraine the status of a candidate country for EU membership. Today, a number of European leaders support Ukraine in its integration policy.

Keywords: the European Union, Legislation of Ukraine, integration, practice of the European Union, Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, problems, prospects.

УДК: 340

DOI: 10.31733/2078-3566-2022-3-117-121

Олександр ТАЛДИКІН[©]
кандидат юридичних наук, доцент
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

КЛІЕНТСЬКІ ФОРМИ ДЕРЖАВНОСТІ: ДЕРЖАВА-САТЕЛІТ

У статті проаналізовано підходи до визначення терміна «держава-сателіт». На цій основі зроблено висновок, що визначення «держава-сателіт» не має усталеної інтерпретації. Метою роботи є теоретико-правовий аналіз поняття «держава-сателіт», виявлення різних підходів до розуміння різних форм клієнтської державності. Запропоновано розмежування в інтерпретації цих форм. Подано авторський варіант поняття «держава-сателіт», а саме: особливої форми наддержавних відносин держави, що пов'язана з іншою своїм зовнішньополітичним курсом, внаслідок нав'язаного їй антидемократичного політичного режиму.

Ключові слова: клієнтська держава, державний суверенітет, квазідержава, васальна держава, держава-сателіт, маріонеткова держава, держава-данник.

Постановка проблеми. Поляризація міжнародних інтересів провідних держав світу, різке загострення суперечностей між ними зумовлює необхідність у дослідженні результатів такого протистояння, реальним наслідком якого може бути поділ світу на geopolітичні сфери впливу, що, і свого боку, створює низку загроз суверенітету незалежних держав, які мали нещастя бути втягнуті в цю боротьбу та можуть бути трансформовані відповідно до різноманітних форм державної залежності. Йдеться про такі форми, як: маріонеткова держава, держава-данник, держава-сателіт, васальна держава. Схожі між собою, об'єднані однією суттєвою рисою – наявністю обмеженої влади – ці форми потребують ретельного аналізу з огляду їх спільних та відмінних рис. Варто звернути увагу на той факт, що термінологія визначення цих форм була об'єктом дослідження у політологів, філологів та істориків, що дає підстави вважати актуальним її теоретико-правову інтерпретацію.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Теоретичну основу статті становили положення, вироблені загальною теорією держави і